

Foredrag og Forhandling om Sædelighedssagen.

Ligesom han havde gjort i Christiania, holdt den svenske Forfatter Hr. G. af Geijerstam her, Onsdagen d. 30te Nov., et Foredrag om Kvindesagen med efterfølgende Forhandling.

Foredraget drejede sig særlig om den Retning, Kvindesagen havde taget i Litteraturen. De svenske Forfatterinder — af Fru Edgrens Forfattervirksomhed gaves en ret interessant Karakteristik — var komne ind paa en farlig Opposition mod Mændene, som — mente Hr. G. — imidlertid var bleven stoppet i Farten af Strindbergs Bog „Giftas“ Nr. 1. Særlig var de saakaldte Handskeforeninger en Torn i Øjet paa Foredragsholderen som i dem saa et Overgreb fra Kvindernes Side. Han troede, at Udviklingen maatte føre til fri Forbindelser, hvis Stiftelse og Opløsning var en privat Sag, og at Forbindelser, indgaaede paa ubestemt Tid mellem unge Mænd og Kvinder, vilde medføre en bedre sædelig Tilstand end den, vi nu havde. Trofaste Kjærlighedsforbindelser var Idealet, men det skulde være Følelsens egen Magt, der bandt sammen. Tidlige Giftermaal umuliggjordes af økonomiske Hensyn.

Mod Foredragsholderen talte Professor Klein og Hr. Axel Plenge. Den sidste gjorde nogle Indrømmelser. Ligesom Hr. G. mente han saaledes, at aandelig Overensstemmelse ikke kunde gjøres til en Grundbetingelse i Elskovsforholdet, fordi en saa stor Mængde Mennesker slet intet aandeligt Liv levede. Fremtidsidealet var for ham frie Forbindelser. Men, som det nu var, vilde da ikke løse Forbindelser gjøre Kvinder og Børn ulykkelige?

Frk. K. Frederiksen benægtede, at det var Had mod Mændene, der bestemte Kvindernes Standpunkt i Sædelighedssagen. Det var Hensyn til Hjemmene, til Børnene, til Kvindernes Interesser — i Længden ikke til at adskille fra Mændenes —, men som der dog ikke vilde blive taget tilbørligt Hensyn til, før de selv kom til at udtale sig frit derom.

Hr. P. Sveistrup udtalte, at efter hans Opfattelse var Kjærlighedsforholdet mellem Mand og Kvinde vel i og for sig en rent privat Sag, men at Samfundets Indgriben var nødvendig for Børnenes Skyld. Han mindede om, hvor sørgelig haardt den nuværende Tilstand f. Ex. gik ud over de uægte Børn, og stillede til Hr. G. følgende to Spørgsmaal: Hvorledes tænkte Taleren sig Børnenes Stilling under Fremtidens frie Forbindelser? og: Var det ikke et Indgreb i den personlige Frihed, om man vilde formene den enkelte Kvinde Ret til at stille Kyskhedsfordringen til den Mand, hun vilde ægte? Mændene havde saa længe tildannet Kvinderne efter deres Smag, burde nu Kvinderne ikke have Lov til at udtale sig om, hvorledes de kunde ønske, at Mændene skulde være?

Hr. Geijerstam svarede, at Børn af kortvarigere Forbindelser efter hans Tanke skulde have lige saa fuldt Krav paa Forældrenes Omsorg som Børn, fødte i Ægteskab. Han indrømmede, at Lovgivningen ogsaa i Fremtiden maatte befatte sig noget med de ægteskabelige Forbindelser